

CZEPEK (18) *sb m*

Oba e jasne.

sg N czepek (4). *♦ A* czepek (12). *♦ pl G* czepk(o)w (1). *♦ A* czepki (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Nakrycie głowy, zwłaszcza kobiet i dzieci; chustka, stroik, siatka na głowę; orarium Murm; rricula, sudarium Mącz; capillare, involucrum, pileolus lineus, reticulum, vitta crinalis Cn (9) : Orarium. [...]* Czepek co wnym łpyą *Murm* 153; *Nofii* czepek od *bifioru* *Nofii* botki łznurowane *LudWieś* A3v; *Sefcz* czepkow włofkich ze zlotem na nocz *WyprKr* 106v, 105v; *Mącz* 355d; *Náoštatek/* kładą mu ná głowę biały czepek: dawáiąc znác/ áby tá czyłstość y niewinność/ ktorey ná krzćie dołtało/ vřtáwicznie trwála w iego żywoćie *KarnNap* Cv.

W charakterystycznych połączeniach: czepek biały, irszany, perłowy, włoski; czepek na noc (2); czepek od bisioru.

Zwroty: »przywdziać czepek« (1): á przywdźiey ná nię [głowę] czepek irszány/ á tak go ná głowie miey do dnia czwartego SienLek 66.

»w czepki ubierać« (1): Niewłpominam tu ielztze/ iákie krzyżyki tym Oleiem tznyniećie/ kiedy teřz dziatki mále thy krzćicie [...] iáko ie błóćicie/ łolićie/ w tzepki vbieraćie/ łwiece martwe w ręce práwe dawaćie KrowObr 83.

Przen: Kobieta (1) : Drugiego czepek z brameczką tak vřzychtuie/ iż nie tylko by drobne rzeczy pámiętać miał/ ále czásem zápomni na wieczery co ná obiedzie iadł. RejZwierc 100v.

2. *Łożyisko płodowe; secundae Calep; pileum naturale Cn (7) : ábowiem dym iego rzecz przyrodzoną paniam pobudza/ I teř czepek wywodzy FalZioł I 49a, †7e, I 41c, 134a; Secundae – Błanka w ktorei łie rodzimę [!], czepek. Calep 961a.*

Szereg: »czepek i płód« [szyk 1 : 1] (2): Toř picie paniam miefięczną niemocz poruřza, czepek y płód vmarły z żywota wyrzucza. FalZioł IV 8b, I 58d.

3. *Błona otaczająca tłuszcz w ciele zwierzęcym (2) : Moizelz [...] oštátek krwi wylał ná ołtarz w koło/ ále wřzytkę tłuřtość wnątrzną/ nerki/ czepek/ y łopátkę práwą odiał. [bibl. Lev 8/25] BielKron 37v; Aaron [...] mázał rogi ołtarzowe/ oštátek wylał podle łpodku ołtarzá/ á tłuřtość z niego/ to ielř/ nerki z łoiem/ czepek/ y ine wnątrznóći s tłuřtym łpalił ná ołtarzu zá grzechy [bibl. Lev 8/16] BielKron 38.*

Synonimy: 1. mycka, rąbek, siatka, zawicie, zawoj; 2. błonka, czyn, łożyisko.

Cf CZAPKA, CZEPIEC